

Δ10

**ΕΝΤΥΠΟ ΤΥΠΟΠΟΙΗΜΕΝΗΣ ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ
ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΚΔΟΣΗΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΟΡΩΝ ΕΡΓΩΝ ΚΑΙ
ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ Α**

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΗΠΕΙΡΟΥ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
ΧΩΡΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ & ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ**

Ταχ. Δ/ση: Διοικητήριο Περιφέρειας Ηπείρου
Πλ. Πύρρου 1, 45221 Ιωάννινα

Πληροφορίες: Β. Μαντζίλα

Τηλ.: 26510 87441, 87319

Fax: 26510 87441

Email: epitropi.anaptyxis@php.gov.gr

Ημερομηνία: 10-06-2022

Αρ. Πρωτοκόλλου (εξερχόμενου): 91460 / 1567

Ημερομηνία: 12-05-2022

Αρ. Πρωτοκόλλου (εισερχόμενου):

Περιβαλλοντική ταυτότητα (ΠΕΤ) έργου ή
δραστηριότητας:

.....

Προς:

**Αποκεντρωμένη Διοίκηση Ηπείρου- Δυτικής
Μακεδονίας**

**Δ/σης Περιβάλλοντος & Χωρικού
Σχεδιασμού Ηπείρου**

5^οχλμ εθνικής οδού Ιωαννίνων – Κοζάνης
Τ.Κ. 45445 Ιωάννινα

Υπόψη: κα Κλειώ Συρμακέση

Κοιν:

Περιφέρεια Ηπείρου

**Δ/ση Περιβάλλοντος & Χωρικού Σχεδιασμού Π.Η.
Τμήμα Περιβάλλοντος**

Υπόψη κ. Τσιάρα Ευάγγελου

Ενταύθα

1. ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ Η ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ

Θέμα 6ο

Γνωμοδότηση επί του περιεχομένου του φακέλου Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (Μ.Π.Ε.) του έργου (Υποκατηγορία Α2, ομάδα 10η & 11η): «Α.Σ.Π.Η.Ε., εγκατεστημένης ισχύος 44 MW και τα συνοδά του έργα, στη θέση «ΚΗΠΟΣ» των Δ.Ε. Αγίου Δημητρίου, Ανωγείου, Κατσανοχωρίων, Ξηροβουνίου και Βλαχερνών των Δήμων Δωδώνης, Ζηρού, Βορείων Τζουμέρκων και Αρταίων των Π.Ε. Ιωαννίνων, Πρέβεζας και Άρτας, Περιφέρειας Ηπείρου.». Φορέας πραγματοποίησης και λειτουργίας του έργου ή της δραστηριότητας είναι η εταιρεία «GREEKSTREAM ENERGY ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ». (εισήγηση Δ/νση Περιβάλλοντος & Χωρικού Σχεδιασμού Π.Η.).

2. ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΠΟΥ ΕΙΣΗΓΗΘΗΚΕ ΓΙΑ ΤΗΝ ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ (ΜΠΕ) ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ Η ΤΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ ΣΤΟ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Δ/νση Περιβάλλοντος & Χωρικού Σχεδιασμού Π.Η. - Τμήμα Περιβάλλοντος

3. ΑΠΟΨΕΙΣ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΟΥ ΚΟΙΝΟΥ ΠΟΥ ΛΗΦΘΗΚΑΝ ΥΠΟΨΗ

Α/Α	ΣΤΟΙΧΕΙΑ (ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ Η ΦΟΡΕΑΣ)	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗΣ	ΦΟΡΕΑΣ ΣΤΟΝ ΟΠΟΙΟ ΕΣΤΑΛΗ Η ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ

ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ Η ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ

Γνωμοδότηση επί του περιεχομένου του φακέλου Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (Μ.Π.Ε.) του έργου (Υποκατηγορία Α2, ομάδα 10η & 11η): «Α.Σ.Π.Η.Ε., εγκατεστημένης ισχύος 44 MW και τα συνοδά του έργα, στη θέση «ΚΗΠΟΣ» των Δ.Ε. Αγίου Δημητρίου, Ανωγείου, Κατσανοχωρίων, Ξηροβουνίου και Βλαχερνών των Δήμων Δωδώνης, Ζηρού, Βορείων Τζουμέρκων και Αρταίων των Π.Ε. Ιωαννίνων, Πρέβεζας και Άρτας, Περιφέρειας Ηπείρου.». Φορέας πραγματοποίησης και λειτουργίας του έργου ή της δραστηριότητας είναι η εταιρεία «GREEKSTREAM ENERGY ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ». (εισήγηση Δ/νση Περιβάλλοντος & Χωρικού Σχεδιασμού Π.Η.).

8. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗΣ

Φορέας λειτουργίας της μονάδας του θέματος είναι η εταιρεία GREEKSTREAM ENERGY ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ.

Το υπό μελέτη έργο αφορά την εγκατάσταση αιολικού πάρκου (σταθμού) παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας οκτώ (-8-) Ανεμογεννητριών ισχύος 5,5MW εκάστη και με διάμετρο ρότορα 158 μέτρα, ύψος πύργου ίσο με 101m και θα εγκατασταθεί στη Περιφέρεια Ηπείρου, στις Περιφερειακές Ενότητες Ιωαννίνων και Πρέβεζας, και στην εδαφική περιφέρεια των Δ.Ε Αγίου Δημητρίου, Ανωγείου και Κατσανοχωρίων στη θέση Κήπος. Το γήπεδο εγκατάστασης των ανεμογεννητριών αναπτύσσεται σε εκτός σχεδίου δασικές λιβαδικές εκτάσεις ανατολικά του οικισμού Σκλίβανη και βορειοδυτικά του οικισμού Πλατανούσσα.

Όσον αφορά τα συνοδά έργα οδοποιίας η παρούσα μελέτη περιλαμβάνει συνοπτικά:

- Οδοποιία συνολικού μήκους 23+478,74km (από αυτή τα 14+906,59km αφορούν βελτίωση υφιστάμενων δρόμων και τα 8+572,15km διανοίξεις νέων δασικών δρόμων).
- Διαμόρφωση των πλατειών των 8 Α/Γ
- Οδοστρωσία δασικού δρόμου σε μήκος 23+478,74 km.
- Διάνοιξη δρόμων διασύνδεσης μήκους 4+278,03 km.
- Κατασκευή τεχνικών έργων (-57- σωληνωτών οχετών).

Η πρόσβαση στον ΑΣΠΗΕ θα γίνει από τα νότια του ΑΣΠΗΕ, από υπάρχοντες δασικούς δρόμους, στους οποίους θα γίνουν εργασίες βελτίωσης. Οι επιφάνειες επέμβασης, όσο αφορά την οδοποιία του έργου και την κατασκευή των πλατειών ανέγερσης, αφορούν κυρίως δασικές εκτάσεις. Για τη διασύνδεση του Α/Π με το Εθνικό Σύστημα Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας θα πραγματοποιηθεί κατασκευή νέου υποσταθμού (Υ/Σ) 33/150kV πλησίον του πολυγώνου του ΑΣΠΗΕ, ο οποίος, μέσω νέου τμήματος γραμμής μεταφοράς υψηλής τάσης (Γ.Μ.Υ.Τ.), αποτελούμενο από εναέριο τμήμα διπλού κυκλώματος βαρέος τύπου (2B) και υπόγειο τμήμα, συνολικού μήκους περίπου 14.000m, θα συνδέεται στο υφιστάμενο ΚΥΤ ΑΡΑΧΘΟΥ 150kV.

Συνοπτικά οι εργασίες διασύνδεσης του Α/Π με τον νέο Υ/Σ και το υφιστάμενο ΚΥΤ ΑΡΑΧΘΟΥ 150kV περιλαμβάνουν:

- Κατασκευή εσωτερικού δικτύου διασύνδεσης των Α/Γ.
- Εγκατάσταση οικίσκου ελέγχου.
- Κατασκευή δικτύου διασύνδεσης με τον νέο Υ/Σ 33/150kV αποτελούμενο από υπόγειο δίκτυο καλωδίων Μέσης Τάσης (Μ.Τ.).
- Προμήθεια και εγκατάσταση των απαραίτητων μέσων ζεύξης και προστασίας του δικτύου και των μετρητικών διατάξεων στην άφιξη της αποκλειστικής γραμμής στον πίνακα Μ.Τ. εντός του νέου Υ/Σ για την προστασία και τη μέτρηση της εισερχόμενης και εξερχόμενης ενεργού και άεργου ενέργειας και ισχύος στο δίκτυο του ΑΔΜΗΕ.
- Κατασκευή νέου τμήματος γραμμής μεταφοράς υψηλής τάσης (Γ.Μ.Υ.Τ.), αποτελούμενο από εναέριο τμήμα διπλού κυκλώματος βαρέος τύπου (2B) και υπόγειο τμήμα, συνολικού μήκους περίπου 14km, και σύνδεσή του στο υφιστάμενο ΚΥΤ ΑΡΑΧΘΟΥ 150kV.
- Προμήθεια και εγκατάσταση στο υφιστάμενο ΚΥΤ ΑΡΑΧΘΟΥ 150kV:

ο μιας πλήρους πύλης γραμμής μεταφοράς υψηλής τάσης (Γ.Μ.Υ.Τ.) 150kV για τριπλό ζυγό,

ο του απαιτούμενου τηλεπικοινωνιακού εξοπλισμού και συμπληρωματικού εξοπλισμού του Ψηφιακού Συστήματος Ελέγχου (SCADA) στο Κτίριο Ελέγχου του.

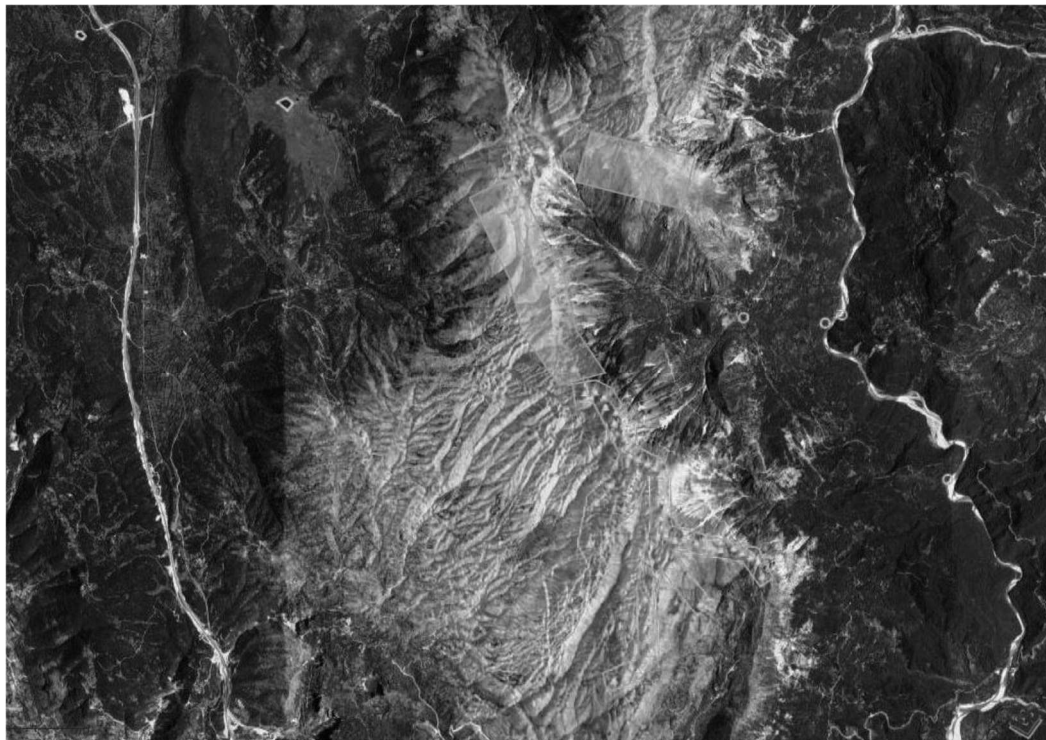
Το μήκος του προτεινόμενου υπογείου εσωτερικού δικτύου διασύνδεσης των Α/Γ με τον οικίσκο ελέγχου ανέρχεται περίπου στα 12,8km και το μήκος της προτεινόμενης υπόγειας Διασυνδετικής Γραμμής Μ.Τ. από το Α/Π στον νέο Υ/Σ (33/150kV) έχει μήκος περίπου 25,4km. Το μήκος του προτεινόμενου νέου τμήματος γραμμής μεταφοράς υψηλής τάσης (Γ.Μ.Υ.Τ.) διπλού κυκλώματος βαρέος τύπου (2B) από το νέο Υ/Σ 33/150kV μέχρι το προτεινόμενο σημείο υπογειοποίησής του ανέρχεται σε περίπου 12km, ενώ το προτεινόμενο νέο υπόγειο τμήμα γραμμής μεταφοράς υψηλής τάσης (Γ.Μ.Υ.Τ.) έως το ΚΥΤ ΑΡΑΧΘΟΥ 150kV έχει μήκος περίπου 2km. Για την όδευση του συνόλου των καλωδίων (εσωτερικών και εξωτερικών) θα κατασκευαστούν τάφροι καλωδίων μήκους περίπου 34,8km.

Οι πρώτες ύλες που απαιτούνται για την κατασκευή του έργου αφορούν το οπλισμένο σκυρόδεμα που απαιτείται για την θεμελίωση των Α/Γ, του κτιρίου ελέγχου, των απαιτούμενων τεχνικών έργων και τις απαιτούμενες ποσότητες αδρανών υλικών για τα χωματουργικά έργα. Όσον αφορά το σκυρόδεμα, αυτό θα μεταφερθεί στο χώρο εγκατάστασης από κατάλληλη μονάδα την περιοχής, ή με επιτόπου κινητή μονάδα παραγωγής τσιμέντου. Τα αδρανή υλικά θα καλυφθούν από τα προϊόντα εκσκαφών, τα οποία θα υποστούν κατάλληλη επεξεργασία με χρήση κινητού σπαστήρα προκειμένου να πληρούν τις προδιαγραφές διαβαθμισμένου υλικού 3Α. Τα υλικά αυτά αφορούν μόνο την φάση κατασκευής του έργου, καθώς κατά τη λειτουργία του, για την παραγωγή της ενέργειας, δεν απαιτούνται κάποιες πρώτες ύλες.

Η κάλυψη των αναγκών ύδρευσης κατά τη φάση της κατασκευής θα γίνει με τη χρήση υδροφόρας (βυτιοφόρου οχήματος). Οι ποσότητες νερού που θα απαιτηθούν είναι ιδιαίτερα μικρές. Στη φάση λειτουργίας του έργου οι ποσότητες νερού αφορούν τις εργασίες άρδευσης των δενδροφυτεύσεων για τις εργασίες αποκατάστασης του περιβάλλοντος χώρου, όταν και εφόσον οι μετεωρολογικές συνθήκες της περιοχής το απαιτούν και τις βασικές ανάγκες του προσωπικού στο κτίριο ελέγχου. Και σε αυτή την περίπτωση, οι ανάγκες σε νερό θα καλυφθούν με τη χρήση βυτιοφόρου οχήματος.

Για την κάλυψη των ενεργειακών αναγκών κατά τη φάση κατασκευής θα χρησιμοποιηθούν κινητές γεννήτριες, όπου αυτό απαιτείται. Στη φάση λειτουργίας του έργου, η κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας είναι ιδιαίτερα μικρή και αφορά την ιδιοκατανάλωση των ανεμογεννητριών και την κατανάλωση ενέργειας στο κτίριο ελέγχου (φωτισμός, χρήση Η/Υ κτλ.). Η συνολική αυτή ενέργεια θα καλύπτεται επαρκώς από το υφιστάμενο δίκτυο μέσης τάσης του ΑΣΠΗΕ.

Οι πλησιέστεροι οικισμοί στην ευρύτερη περιοχή εγκατάστασης του έργου είναι η Πλατανούσα (463 κατ.), η Σκλίβανη (235 κατ.) και το Μονολίθι (183 κατ.).

Στην ευρύτερη περιοχή εγκατάστασης δεν υπάρχουν αιολικά πάρκα με άδεια λειτουργίας, ή άδεια εγκατάστασης. Υπάρχει μόνο ένα προτεινόμενο αιολικό πάρκο με άδεια παραγωγής 34,4MW και ΑΕΠΟ (ΑΔΑ: ΒΛ4ΤΟΡ1Γ-ΝΓΛ) νότια του ΑΠ Κήπος.

Ο προϋπολογισμός του έργου ανέρχεται στα 52.800.000 ευρώ.

Τα γήπεδα του αιολικού πάρκου, καθώς και τα συνοδά έργα βρίσκονται εκτός των ορίων περιοχών του δικτύου NATURA, αλλά μέρος του γηπέδου εντός του Φορέα Διαχείρισης Εθνικού Πάρκου Τζουμέρκων, Κοιλάδας Αχελώου, Αγράφων και Μετεώρων.

Παρατηρήσεις της Υπηρεσίας

- Στη σελίδα 166 της ΜΠΕ παρουσιάζεται σε διάγραμμα το αιολικό δυναμικό στα Ιωάννινα. Σύμφωνα με αυτό, οι ημέρες άπνοιας υπολογίζονται στο 68 % περίπου του ετήσιου χρόνου ενώ οι ημέρες που η ταχύτητα του ανέμου κυμαίνεται από 1 έως και 2 beaufort (δηλαδή από 0,5 έως και 3,3 m/s - ταχύτητες πολύ μικρές με τις οποίες δεν ξεκινά να παράγει το Α/Π) υπολογίζονται περίπου στο 12%. Συνεπώς και σύμφωνα με το διάγραμμα της ΜΠΕ, στο 80% του έτους δεν θα λειτουργούν οι Α/Γ. Τίθεται λοιπόν θέμα για την οικονομική βιωσιμότητα της επένδυσης.
- Από τη μελέτη των τεχνικών χαρακτηριστικών της Α/Γ προκύπτει ότι κατά τους χειμερινούς μήνες, είναι απολύτως πιθανός ο σχηματισμός πάγου στα πτερύγια του στροφείου καθώς και σε άλλα σημεία της Α/Γ. Σύμφωνα με το *Health and Safety Executive, 2013, "Λόγω ακραίων μετεωρολογικών φαινομένων είναι πιθανή η εμφάνιση πάγου στα πτερύγια της Α/Γ. Αυτό έχει σαν αποτέλεσμα την πτώση τμημάτων πάγου στο έδαφος"*. Ο σχηματισμός πάγου μπορεί να οδηγήσει σε απώλεια απόδοσης ή μπορεί ακόμη και να προκαλέσει διακοπή της ανεμογεννήτριας. Δηλαδή οι Α/Γ καλούνται να δουλέψουν σε ένα ακραίο περιβάλλον μεγάλου υψομέτρου και χαμηλών θερμοκρασιών εξαιτίας του οποίου ενδέχεται να

έχουν αρκετές βλάβες και μειωμένη απόδοση για μεγάλο διάστημα μέσα στο έτος. Με βάση τις διαπιστωμένες ακραίες καιρικές συνθήκες σε μέσο υψόμετρο περίπου 1.550μ. που θα χωροθετηθεί το αιολικό πάρκο, θα είναι αδύνατη η πρόσβαση σε αυτό για επισκευή βλαβών κατά τους χειμερινούς μήνες πράγμα ιδιαίτερα επιβαρυντικό για την ηλεκτροπαραγωγή χωρίς να υπολογίσουμε τις σχεδόν αναπόφευκτες καταστροφές επί των οδών πρόσβασης ή εξυπηρέτησης λόγω γεωλογίας και καιρικών φαινομένων. Με δεδομένη ήδη την προβληματική φύση της ηλεκτροπαραγωγής από αιολικά πάρκα λόγω της στοχαστικής φύσεως του ανέμου αλλά και των εγγενών προβλημάτων δικτύωσης, εγείρεται ένα θέμα περί του κατά πόσο τελικά θα μπορέσει να συμβάλει πραγματικά το υπό εξέταση Α/Π στην ενίσχυση του μείγματος ηλεκτροπαραγωγής της χώρας και στην αποκόμιση περιβαλλοντικών οφελών μέσω ουσιαστικής μείωσης εκπομπής αερίων θερμοκηπίου.

- Οι κατά μήκος κλίσεις της οδοποιίας σύμφωνα με την μελέτη δεν υπερβαίνουν το 12% τουλάχιστον σε όλα τα τμήματα των νέων διανοίξεων. Εκτιμούμε ότι κλίση αυτού του μεγέθους είναι έντονη για την ασφαλή κυκλοφορία των μεγάλων οχημάτων που απαιτεί η κατασκευή του Α/Π, σε οδό με τόσο δυσμενή γεωμετρικά χαρακτηριστικά και με δεδομένες τις ενδεχόμενες κακές καιρικές συνθήκες που είναι κανόνας σε περιοχές υψομέτρου και οι οποίες επιδεινώνουν τις κυκλοφοριακές συνθήκες (απώλειες πρόσφυσης λόγω λάσπης κλπ, υδροφορία καταστρώματος κλπ). Ενδεικτικά αναφέρουμε πως οι περισσότεροι δασικοί δρόμοι σε περιοχές τέτοιου υψομέτρου με παρόμοια χαρακτηριστικά είναι αδιάβατοι για μεγάλο μέρος του έτους.
- Στην μελέτη δεν διευκρινίζεται εάν το σκυρόδεμα θα μεταφέρεται από μονάδες παραγωγής ετοιμού σκυροδέματος ή αν θα κατασκευαστεί επί τόπου από μονάδα παραγωγής, λόγω οικονομίας, εξαιτίας του μεγάλου απαιτούμενου όγκου αλλά και του παράγοντα απόστασης/χρόνου από τα πλησιέστερα παρασκευαστήρια.
- Στη σελίδα 119 και τον πίνακα 6.4 παρουσιάζονται αναλυτικά τα στοιχεία χωματισμών των προτεινόμενων δρόμων, ήτοι το συνολικό μήκος τους που θα είναι 27.756,77 μέτρα, οι επιχώσεις, συνολικά 199.198,38 m², οι εκσκαφές, συνολικά 266.186 m², η υπόβαση, συνολικά 34.957,18 m² και η βάση, συνολικά 16.575 m². Από τα υποβληθέντα στοιχεία της ΜΠΕ απουσιάζουν οι τυπικές διατομές και η μηκοτομή της οδοποιίας προκειμένου να είμαστε σε θέση να ελέγξουμε τα ύψη των πρανών εκσκαφής και των επιχωμάτων ώστε να εκτιμήσουμε καλύτερα τις επιπτώσεις της κατασκευής των Α/Π στο περιβάλλον..
- Στη σελίδα 234 της ΜΠΕ : *"Υπάρχουν επίσης ενδείξεις ότι τα αιολικά πάρκα μπορεί να αποτελέσουν εμπόδιο στην μετακίνηση των πουλιών, τα οποία αντί να πετούν ενδιάμεσα από τις ανεμογεννήτριες, πετούν γύρω από τον σύμπλεγμά τους".*

Η ανάπτυξη της χρήσης της αιολικής ενέργειας μπορεί να έχει επιπτώσεις στα πτηνά με τους ακόλουθους τρόπους:

- θνησιμότητα λόγω σύγκρουσης πτηνών με την ανεμογεννήτρια. Έχουν αναφερθεί θανατώσεις πτηνών από πρόσκρουση στα πτερύγια ανεμογεννητριών αλλά και σε εναέρια καλώδια διασύνδεσης της μονάδας με το δίκτυο.
- επέμβαση σε περιοχές αναζήτησης τροφής (θήρευσης),
- επέμβαση σε πορείες μετανάστευσης πτηνών,
- μείωση του υπάρχοντος βιοτόπου των πτηνών,
- εγκατάσταση ανεμογεννητριών σε περιοχές αναπαραγωγής των πτηνών.
- Οι προδιαγραφές των προς χάραξη οδών είναι αυτές ενός δασικού δρόμου (τριτεύουσα οδός). Το πλάτος του οδοστρώματος προβλέπεται να είναι 5m (χωρίς έρεισμα) με διαπλατύνσεις στο τμήμα του δρόμου με επίχωση είτε στο τμήμα του δρόμου με εκσκαφή και έκχωμα οι οποίες σύμφωνα με την μελέτη προβλέπονται έως 10 μέτρα (+5 μέτρα). Άλλωστε, σύμφωνα με το υπ' αριθ. πρωτ. **54223/726/04-03-1998** έγγραφο του Υπουργείου Γεωργίας με θέμα «Τεχνικές Προδιαγραφές δασικών

οδών Γ' Κατηγορίας», καθώς και η **135661/4400/16-09-2013** οδηγία για «Οδοί σε εκτάσεις που προστατεύονται από τις διατάξεις της δασικής νομοθεσίας» (**ΑΔΑ: ΒΛΛ10-Η2Ι**), *''Κατά την εφαρμογή της ανωτέρω εγκυκλίου όμως, και ειδικά στις περιπτώσεις έργων που απαιτείται διέλευση οχημάτων μεταφοράς ογκώδους εξοπλισμού απαραίτητου για την εκτέλεση των έργων, διαπιστώνεται αδυναμία εξυπηρέτησης της χρήσης αυτής, κυρίως λόγω του πλάτους της δασικής οδού Γ' κατηγορίας (μέγιστο πλάτος τα 5μ), το οποίο προβλέπεται από τις τεχνικές προδιαγραφές της οδοποιίας και δεν επαρκεί για τη μεταφορά μηχανημάτων και εξοπλισμού (τέτοιες περιπτώσεις παρατηρούνται, π.χ., κατά την εκτέλεση έργων ΑΠΕ, όταν μεταφέρονται οι ανεμογεννήτριες στο χώρο εγκατάστασης τους). Στις περιπτώσεις αυτές, μπορεί να εγκρίνεται στο άκρως δυνατό μέτρο η πέραν των 5μ πλάτους καταστώματος διάνοιξη της δασικής οδού σε όποια σημεία του μήκους της απαιτείται, και κατ' ανώτερο μέχρι 10μ, κατά παρέκκλιση των ισχυουσών τεχνικών προδιαγραφών της δασικής οδοποιίας, αποκλειστικά και μόνο για την εξυπηρέτηση της χρήσης διέλευσης, όπως αυτή ανωτέρω τέθηκε.*

- Δεν ορίζεται όχημα μελέτης για το συγκεκριμένο έργο. Επισημαίνουμε πως για την επιλογή του οχήματος μελέτης για κάθε τύπο οδού, τα χαρακτηριστικά του είναι το πλάτος και το ύψος και όχι το μήκος, με σκοπό τον καθορισμό του αποτυπώματος της οδού. Στην συγκεκριμένη περίπτωση δεν αναφέρονται τέτοια στοιχεία για το εν λόγω όχημα. Πάντως σε καμία περίπτωση οχήματα ειδικού τύπου και διαστάσεων (γερανός ανύψωσης Α/Γ, φορτηγό μεταφοράς πτερυγίων Α/Γ) δεν μπορούν να αποτελούν τυπικό όχημα μελέτης ιδίως για δρόμο τέτοιας κατηγορίας αφού είναι σαφώς εκτός προδιαγραφών σχεδιασμού. Ενδεικτικά αναφέρουμε πως η κίνησή παρόμοιων οχημάτων ακόμα και σε αυτοκινητοδρόμους με πολύ ευνοϊκότερα γεωμετρικά χαρακτηριστικά γίνεται με την χρήση ειδικών κυκλοφοριακών ρυθμίσεων και την συμβολή της τροχαίας. Εκφράζουμε αμφιβολίες για το αν το πλάτος των 5μ και οι διαπλάτυνσεις που αναφέρονται στην μελέτη επαρκούν για την ασφαλή κυκλοφορία και την μετάβαση επί τόπου, οχημάτων τέτοιων διαστάσεων και βάρους. Σύμφωνα με τις τεχνικές προδιαγραφές το πτερύγιο της Α/Γ έχει μήκος περίπου 70 μέτρα, επομένως απαιτείται όχημα μήκους 50 μέτρων για την μεταφορά του. Εκτιμούμε ότι στην πράξη θα απαιτηθούν διαπλάτυνσεις και τυχόν επεμβάσεις σε μεγαλύτερο πλάτος τόσο στην ευθυγραμμία όσο και στις καμπύλες. Τα ίδια ισχύουν φυσικά και για τις βελτιώσεις δρόμων που προβλέπει η μελέτη εφόσον οι προδιαγραφές σχεδιασμού είναι όμοιες.
- Όσον αφορά το τοπίο της περιοχής επέμβασης, μετά την ολοκλήρωση της οδοποιίας (εκσκαφές, οδοστρώση κλπ) καθώς και των 8 πλατειών θεμελίωσης/συναρμολόγησης των Α/Γ επί των κορυφογραμμών, εκτιμούμε πως το όλο αποτέλεσμα δεν θα είναι ομαλά εγγράψιμο στο ορεινό τοπίο της περιοχής και θα αλλοιώσει αισθητά τον φυσικό του χαρακτήρα με τρόπο μη αναστρέψιμο και θα οδηγήσει σε υποβάθμισή του. Η αποψίλωση από την βλάστηση, τα εμφανή χωματουργικά, όπως και η επιφάνεια της οδοστρώσης, με την παρουσία τους επιβάλλονται οριστικά στο ορεινό τοπίο και αλλοιώνουν μόνιμα τον χαρακτήρα του. Η μελέτη σαφώς υποεκτιμά την επίδραση της κατασκευής της οδοποιίας (νέα και βελτίωση υφιστάμενης) του αιολικού πάρκου στο τοπίο ενώ εστιάζει αποκλειστικά στην οπτική όχληση και στην επίδραση στο τοπίο εξαιτίας μόνο των Α/Γ σύμφωνα με τα κριτήρια του ειδικού χωροταξικού τα οποία πληροί. Σημειώνουμε, ότι στην μελέτη καθώς δεν επισυνάπτονται οι διατομές οδοποιίας, δεν είμαστε σε θέση να εκτιμήσουμε το ακριβές μέγεθος της επίπτωσης, το οποίο στην περίπτωση πρανών ή επιχωμάτων μεγάλου ύψους, θα είναι ακόμα μεγαλύτερο.
- Υποεκτιμάται σε μεγάλο βαθμό η επίπτωση στα μορφολογικά-τοπογραφικά-τοπολογικά χαρακτηριστικά της περιοχής εγκατάστασης. Το μεγάλο μέγεθος του έργου είναι ακριβώς αυτό που προσδιορίζει τις επιπτώσεις στο τοπίο και στη μορφολογία του εδάφους ως μόνιμες, μη αναστρέψιμες και σημαντικές. Η κατασκευή επί των κορυφογραμμών νέας οδοποιίας σε μέσο υψόμετρο 1.550 m από την Μέση Στάθμη της Θάλασσας (ΜΣΘ) δεν μπορεί να χαρακτηριστεί ως μη σημαντική. Στην μελέτη οδοποιίας δεν επισυνάπτονται οι διατομές της οδοποιίας επομένως δεν μπορούμε να ξέρουμε

το ύψος των πρανών/επιχωμάτων κλπ για να αξιολογήσουμε με μεγαλύτερη ακρίβεια την επίπτωσή τους στο τοπίο.

- Δεν υπάρχει γεωλογική μελέτη για την κατασκευή της υφιστάμενης οδοποιίας, πέρα από μια γενική αναφορά στα γεωλογικά, εδαφολογικά και τεκτονικά χαρακτηριστικά της ευρύτερης περιοχής μελέτης. Η περιοχή επίσης ανήκει στη σεισμική ζώνη II που είναι η ζώνη με μέση σεισμική δραστηριότητα. Σύμφωνα με τον ισχύοντα Χάρτη Σεισμικής Επικινδυνότητας η τιμή της ενεργής εδαφικής επιτάχυνσης σχεδιασμού α για τη ζώνη II είναι $\alpha=0,24$ g (όπου g η επιτάχυνση της βαρύτητας).
- Δεν είμαστε σε θέση να εκτιμήσουμε τις πιθανές μόνιμες επιπτώσεις στα επιφανειακά και υπόγεια νερά της περιοχής εξαιτίας της κατασκευής των τεχνικών έργων, από την στιγμή που λόγω των έργων οδοποιίας διαταράσσεται το φυσικό ανάγλυφο μιας περιοχής μεγάλης έκτασης άρα μεταβάλλονται και τα στοιχεία επιφανειακής και υπόγειας απορροής. Κατά την φάση κατασκευής οι επιπτώσεις μπορεί να οφείλονται σε διαρροές καυσίμων - λιπαντικών των πάσης φύσεων μηχανημάτων έργων, εξαιτίας της πλήσης αντλιών - βαρελών σκυροδέματος και λόγω των λυμάτων του προσωπικού. Επίσης σε περίπτωση που λειτουργήσει επί τόπου νέο παρασκευαστήριο σκυροδέματος τα υγρά απόβλητα από την λειτουργία του ενδέχεται να δημιουργήσουν σοβαρό πρόβλημα στα επιφανειακά και υπόγεια νερά. Κατά την φάση λειτουργίας δεν αναμένονται επιπτώσεις εφόσον στην ουσία το έργο δεν παράγει απόβλητα τέτοια που να μπορούν να επηρεάσουν τους υδάτινους πόρους. Τέλος, είναι πολύ σημαντικό να σημειωθεί ότι η περιοχή εγκατάστασης του προτεινόμενου αιολικού πάρκου εντάσσεται στις Λεκάνες Απορροής (ΛΑΠ) Λούρου (EL0546) και Αράχθου (EL0514) μιας και αναπτύσσεται στο όριο των δύο λεκανών.
- Τέλος, από τη λειτουργία Α/Γ, παρατηρήθηκαν παρεμβολές σε τηλεοπτικές μεταδόσεις που οφείλονται στην ανάκλαση των ηλεκτρομαγνητικών κυμάτων πάνω στα περιστρεφόμενα πτερύγια της πτερωτής των Α/Γ για σχετικά μικρές αποστάσεις (μερικά χιλιόμετρα). Φυσικά, ο κίνδυνος είναι σοβαρός όταν οι παρενοχλήσεις γίνονται στα συστήματα μικροκυμάτων και πλοήγησης αεροπλάνων. Το πρόβλημα λύνεται με τη χρήση κατευθυντικών κεραιών και με επικάλυψη των πτερυγίων με ειδικό υλικό για τις σοβαρές περιπτώσεις.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Ύστερα από τα παραπάνω προκύπτει ότι από την κατασκευή και λειτουργία του ΑΣΠΗΕ του θέματος αναμένεται να προκληθούν σοβαρές περιβαλλοντικές επιπτώσεις μόνιμου χαρακτήρα, μη αναστρέψιμες, οι οποίες απαντούν κυρίως στην κατασκευή του νέου οδικού δικτύου καθώς και στην βελτίωση του υφισταμένου οδικού δικτύου και στις επιπτώσεις που δύναται να προκληθούν στα επιφανειακά και υπόγεια νερά των λεκανών απορροής Λούρου και Αράχθου και δευτερευόντως στην τοποθέτηση των Α/Γ. Οι επιπτώσεις έχουν να κάνουν ως επί το πλείστον με την μορφολογία του εδάφους, το τοπίο, τα επιφανειακά και υπόγεια νερά, τις προστατευόμενες περιοχές, την χλωρίδα, την πανίδα και την ορνιθοπανίδα. Κατά την άποψή μας η Μελέτη υποεκτίμησε αρκετές από τις προαναφερθείσες επιπτώσεις. Επίσης όπως καταδείχθηκε, η προς μελέτη οδοποιία δημιουργεί σοβαρά ερωτηματικά ως προς την επάρκεια των μελετώμενων οδών, με αυτά τα γεωμετρικά χαρακτηριστικά, για την κάλυψη των αναγκών του έργου. Τέλος, θα ήταν ιδανικό να γνωρίζουμε εκ των προτέρων :

- Το αιολικό δυναμικό της περιοχής και την όσο το δυνατό ακριβή γνώση της συμπεριφοράς του ανέμου (ένταση του ανέμου και τις διακυμάνσεις αυτού σε μέτρο και διεύθυνση στην περιοχή εγκατάστασης με την χρήση ανεμολογικού ιστού και την επεξεργασία των δεδομένων του για όσο το δυνατόν μεγαλύτερο χρονικό διάστημα).

- Η εγκατάσταση να μην έχει αρνητικές επιπτώσεις στο περιβάλλον. Η επιλεγμένη θέση να είναι αποδεκτή από την τοπική κοινότητα και σύμφωνα με τους περιβαλλοντικούς όρους.
- Η λειτουργία των Α/Γ να είναι συμβατή (εγγύτητα, διασύνδεση) με τη λειτουργία του τοπικού ηλεκτρικού δικτύου.

Να έχουν ληφθεί υπόψη κατά το σχεδιασμό της ανεμογεννήτριας τα πιθανά ακραία καιρικά φαινόμενα της συγκεκριμένης θέσης (πάγος, θυελλώδεις άνεμοι, έντονος, διάβρωση κ.λπ.).

Κατόπιν σχετικού αιτήματος της περιβαλλοντικής Αρχής για το έργο – δραστηριότητα του σημείου 1 του παρόντος και λαμβάνοντας υπόψη:

α) το με αριθ. Πρωτ. 39003/13-04-2022 έγγραφο της Δ/σης Περιβάλλοντος & Χωρικού Σχεδιασμού Α.ΔΗ.-Δ.Μ. με το οποίο διαβιβάστηκε η Μ.Π.Ε. του έργου του θέματος,

β) την από 12-05-2022 εισήγηση του Τμήματος Περιβάλλοντος της Δ/σης Περιβάλλοντος & Χωρικού Σχεδιασμού Περιφέρειας Ηπείρου,

γ) τις θετικές γνωμοδοτήσεις από την Περιφερειακή Υπηρεσία Τουρισμού και την Υπηρεσία Νεωτέρων Μνημείων,

δ) την αρνητική γνωμοδότηση από τον Ορειβατικό Σύλλογο Σκλίβανης,

ε) Την παρουσίαση του θέματος από τον Πρόεδρο της Επιτροπής κ.Γοργόλη, ο οποίος αναφέρθηκε στα βασικά σημεία της εισήγησης, τη θέση του έργου και τα συνοδά του έργα. Επεσήμανε ότι, σε αντίθεση με τον προηγούμενο ΑΣΠΗΕ, αυτός της σημερινής συνεδρίασης, σύμφωνα με την υπηρεσιακή εισήγηση η οποία στηρίζεται στην ΜΠΕ, για το 80% του έτους δεν θα λειτουργούν οι Α/Γ, λόγω άπνοιας ή χαμηλής ταχύτητας του ανέμου. Το υπόλοιπο μάλιστα έτος, κατά το διάστημα δηλαδή που θα είναι εφικτή η λειτουργία των Α/Γ, λόγω μεγάλου υψομέτρου και πιθανής εμφάνισης πάγου, θα υπάρχει απώλεια απόδοσης ή και διακοπή της λειτουργίας τους, με αποτέλεσμα να είναι αμφίβολη η παραγωγή ενέργειας από το έργο. Επιπλέον σημείωσε ότι υποεκτιμώνται οι επιπτώσεις των κατασκευών στο μορφολογικό χαρακτήρα της περιοχής και το περιβάλλον. Τέλος αναφέρθηκε στις θετικές γνωμοδοτήσεις της Περιφερειακής Υπηρεσίας Τουρισμού και της Υπηρεσίας Νεωτέρων Μνημείων, την αρνητική γνωμοδότηση από τον Ορειβατικό Σύλλογο Σκλίβανης, προσθέτοντας ότι ο Δήμαρχος Δωδώνης έχει πρόθεση αρνητικής τοποθέτησης της παράταξής του κατά τη συζήτηση του θέματος στην επερχόμενη συνεδρίαση του Δ.Σ. Δωδώνης. Κατέληξε παραπέμποντας στην ΑΡΝΗΤΙΚΗ εισήγηση της υπηρεσίας,

στ) την τοποθέτηση του κ. Κορωναίου από την παράταξη «Κοινό των Ηπειρωτών», ο οποίος συμφώνησε με την ΑΡΝΗΤΙΚΗ εισήγηση της υπηρεσίας, τόνισε ότι δημιουργούνται μεγάλα προβλήματα από τη λειτουργία του έργου, τόσο στο φυσικό όσο και στο ανθρωπογενές περιβάλλον της περιοχής και επεσήμανε ότι πρέπει να αναρωτηθούμε για ποιο λόγο να θέλει κάποιος να κάνει μια επένδυση εκατομμυρίων όταν δεν πρόκειται η επένδυση αυτή να είναι αποτελεσματική.

ζ) την τοποθέτηση της κας Ζέκα Πάσχου από την παράταξη «Λαϊκή Συσπείρωση Ηπείρου» η οποία συμφώνησε με την ΑΡΝΗΤΙΚΗ εισήγηση της υπηρεσίας

και ό,τι διατυπώθηκε κατά την διάρκεια της συζήτησης του θέματος, η γνωμοδότησή μας επί του φακέλου της Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΜΠΕ) έχει ως εξής:

**Αποφασίζει ομόφωνα
(απόφαση 4/55/26-05-2022)**

Γνωμοδοτεί **αρνητικά** για το περιεχόμενο της Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων του έργου του θέματος, όπως διαβιβάστηκε με το αριθμ. 39003/13-04-2022 έγγραφο της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Ηπείρου –

Δυτικής Μακεδονίας -Δ/νσης Περιβάλλοντος & Χωρικού Σχεδιασμού Ηπείρου/Τμήμα Περιβαλλοντικού Σχεδιασμού.

5. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗΣ

Α. ΓΝΩΜΟΔΟΤΟΥΜΕ ΘΕΤΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ Η ΤΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ ΧΩΡΙΣ ΤΗΝ ΑΙΤΗΣΗ ΠΡΟΣΘΕΤΩΝ ΟΡΩΝ - ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΩΝ

☐

Β. ΓΝΩΜΟΔΟΤΟΥΜΕ ΘΕΤΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ Ή ΤΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ ΜΕ ΤΟΥΣ ΟΡΟΥΣ-ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΠΟΥ ΠΑΡΑΤΙΘΕΝΤΑΙ ΣΤΟ ΣΗΜΕΙΟ 4 ΤΟΥ ΠΑΡΟΝΤΟΣ

☐

Γ. ΓΝΩΜΟΔΟΤΟΥΜΕ ΑΡΝΗΤΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ Η ΤΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΣΥΓΚΕΚΡΙΜΕΝΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΠΟΥ ΠΑΡΑΤΙΘΕΝΤΑΙ ΣΤΟ ΣΗΜΕΙΟ 4 ΤΟΥ ΠΑΡΟΝΤΟΣ

☒

Δ. ΔΕ ΔΥΝΑΜΕΘΑ ΝΑ ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΟΥΜΕ ΕΠΙ ΤΗΣ ΔΙΑΒΙΒΑΣΘΕΙΣΑΣ Μ.Π.Ε. ΔΙΟΤΙ ΔΙΑΠΙΣΤΩΝΟΝΤΑΙ ΣΕ ΑΥΤΗ ΟΥΣΙΩΔΕΙΣ ΕΛΛΕΙΨΕΙΣ ΣΕ ΟΤΙ ΑΦΟΡΑ ΤΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΤΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΜΑΣ, ΟΠΩΣ ΑΥΤΕΣ (ΕΛΛΕΙΨΕΙΣ) ΠΑΡΑΤΙΘΕΝΤΑΙ ΣΤΟ ΣΗΜΕΙΟ 4 ΤΟΥ ΠΑΡΟΝΤΟΣ.

☐

Ε. ΔΕ ΔΥΝΑΜΕΘΑ ΝΑ ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΟΥΜΕ ΕΠΙ ΤΗΣ ΔΙΑΒΙΒΑΣΘΕΙΣΑΣ Μ.Π.Ε. ΔΙΟΤΙ ΔΕΝ ΕΜΠΙΠΤΕΙ ΣΤΟ ΠΕΔΙΟ ΤΩΝ ΚΑΤΑ ΝΟΜΟ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΩΝ ΤΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΜΑΣ.

☐

ΣΥΝΗΜΜΕΝΑ:

- 1) Εισηγητικό Σημείωμα της Δ/νσης Περιβάλλοντος & Χωρικού Σχεδιασμού Π.Η. – Τμήμα Περιβάλλοντος
- 2) Αντίγραφο του αποδεικτικού δημοσίευσης της Ανακοίνωσης – Πρόσκλησης του Προέδρου του Περιφερειακού Συμβουλίου.
- 3) Αντίγραφο της σελίδας της Ημερήσιας Εφημερίδας στην οποία δημοσιεύθηκε.

☒

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΤΑ ΜΕΛΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΓΟΡΓΟΛΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ
ΑΝΤΙΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΡΧΗΣ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ &
ΕΜΠΟΡΙΟΥ

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ
Η Γραμματέας

Βασιλική Μαντζίλα

- 1) Κορωνάιος Θεόδωρος
- 2) Κατέρης Ιωάννης
- 3) Ναυρόζογλου Παναγιώτα (Γιώτα)
- 4) Γαϊτανίδης Πρόδρομος (Μάκης)
- 5) Λάμπρου Αλκιβιάδης
- 6) Σπανοπούλου-Σάρρα Ηλιάννα
- 7) Καλούδης Βασίλειος
- 8) Σιαράβας Κωνσταντίνος
- 9) Παπαχρήστου Βασίλειος
- 10) Ζέκα-Πάσχου Κωνσταντίνα